

La felicitat entre parèntesis

Gala Plàcidia

Filla del gran emperador Teodosi I, Gala Plàcidia (o Gal·la Plàcidia, o Plàcida) degué néixer cap al 388 o 389, a Roma. Sabem que l'any 408 encara s'hi trobava, en temps de Constanci II, quan va ser acusada de participar en la mort de Serena, la qual, al seu torn, havia estat acusada de mantenir correspondència amb el visigot Alaric I, que assetjava la ciutat: era el temps de les invasions gòtiques, que al capdavant van acabar amb l'Imperi Romà, com és sabut. Alaric va fer una incursió a la ciutat i va raptar Plàcidia.

Els gots eren un xicotets molt ben plantats, robustos, rossos i exòtics, musculats i amb bons pectorals: ja està tot dit. Gala Plàcidia, que va ser demanada en matrimoni pel patrici Constanci, després emperador Constanci III –itanta constància per acabar perdent l'Imperi!–, va preferir el fill d'Alaric, l'apersonat Ataülf, més pelut que el nostre Guifré, comte d'Urgell. Segons diverses fonts de la historiografia romana, es van casar segons el ritual dels gots l'any 414, cosa que no va fer cap gràcia a les autoritats de Roma.

Gala Plàcidia va tenir un fill amb l'home forçut –civilitzats, els gots ho eren tant, o més, que els romans d'aquella època: només cal llegir el

Satiricó, de Petroni, o la gran *Historia Augusta*, posterior, per adonar-se de fins a quin punt els costums de Roma s'havien relaxat després del temps republicà–, i va fugir a la ciutat de Barcelona. El nen va morir de criatura, va ser enter-

WIKIPEDIA

rat a la nostra ciutat, però poc després el cos va ser exhumat a la basílica de Sant Pere, base remota de l'actual, que és renaixentista. Ataülf, que sabia, com gairebé tots els poderosos de l'època, que podia morir assassinat en qualsevol moment, va demanar que ell un cop mort, Gala fos entregada a Roma; però van trigar a fer-ho, perquè els gots de Barcelona demanaven un rescat molt gran: 600 mesures de blat. Per fi, l'any 416 va ser alliberada i es va casar a Roma amb aquell que la pretenia des de feia anys, Constanci.

D'aquesta biografia no s'acaba de concloure que Gala Plàcidia merescués una plaça a la ciutat de Barcelona, si no és perquè està travessada per la Via Augusta, també d'origen romà. De vegades els noms dels carrers i de les places d'una ciutat provenen de la mania d'una o altra autoritat, que potser té una filla que es diu Gala –com la dona de Dalí– i vol dignificar-la simbòlicament.

La Plàcida va fer tantes voltes pels antics territoris gòtico-romans, que l'única cosa que quadra en tot plegat és que, en aquesta plaça de Barcelona, va haver-hi fins fa pocs anys uns *caballitos*: hi giràveu i giràveu fins a l'èxtasi, igual com Gala Plàcidia va rodar món i va conèixer, a Barcelona, una altra mena d'èxtasi, amb Ataülf, el gran mascle. ♦♦

GABRIELE ACERBONI / ANAGRAMA

FRANCESCO PICCOLO

IMMA MONSÓ

FERRAN FORNÉ

MURIEL VILLANUEVA

PERE TORDERA

Si la infelicitat passa desapercibuda, pot dir-se infelicitat? Té sentit un parèntesi esquerre sense el dret?

Amanides d'arròs i altres desgràcies d'estar per casa

Quan et diuen “t'hauries pogut vestir millor” i resulta que tu ja t'havies vestit millor. Quan un restaurant, després del nom, posa “des de 1972” o bé “des de 1983” i t'adones que tu, llavors, ja havies nascut, o encara pitjor: ja eres una persona gran. Quan et fiques al llit i no està ben fet i els llençols se t'enrosquen al cos i te'n surten els peus. Quan arriba aquell dia d'estiu en què comencen a preparar-se les amanides d'arròs. Quan t'ensenyen un vídeo de YouTube que se suposa que és molt divertit i has de somriure i fer veure que et fa gràcia. Quan fas un regal, et diuen que els agrada però l'endemà el van a canviar. Quan et disposes a escoltar música, et treus els auriculars de la butxaca, veus que són un nus de nusos i renunciïs a escoltar música. Quan et diuen que és veritat que un producte és molt car, però que et durarà molt temps.

Aquests són alguns dels petits disgustos que aplega Francesco Piccolo en el llibre *Momentos de inadvertida infelicitat* (Anagrama). És una mena de contrapunt a *Momentos de inadvertida felicitat*, un recull de plaers minúsculs que va batre rècords: de la versió original italiana se'n van vendre dos-cents seixanta mil exemplars. Ho escric amb

lletres perquè ningú pensi que m'he despistat amb el nombre de zeros.

El nou llibre de Piccolo és molt més que una enumeració de situacions incòmodes. De fet, si fos només això se'm faria estrany veure'l al catàleg d'Anagrama. L'autor combina frases llampec amb relats breus que enriqueixen el volum. Encara ric quan recordo el problema que el va torturar durant els anys en què Giorgio Napolitano va ser el president de la República, i callo per no aixafar cap guitarra.

L'orella, l'estrella de mar, la protagonista que es desfà

Sala d'espera d'urgències. Una otitis ha convertit la meua tarda de diumenge en un moment d'infelicitat que no em passa precisament inadvertit. Espero el torn amb una mà a l'orella malalta mentre amb l'altra sostinc un llibret que em captiva: *El parèntesi esquerre*, de Muriel Villanueva, publicat per Males Herbes amb il·lustracions d'Aitana Carrasco. Quan finalment m'atenen em sap greu i tot, i això que em cal un antibiòtic directe a la vena. La prosa de Villanueva se m'ha arrapat endins com l'estrella de mar a la protagonista de la història. Arribo a pensar que la gràcia d'anar perdent òrgans és que no se't poden infectar, quan ja no els tens. Però a la vida re-

al res no et garanteix que se't regeneraran les cèl·lules i se't repararà el cos: val més que surti del llibre i em prengui l'azitromicina.

Un cotxe, un bosc, dos nens, una parella que no es parla

Un moment de felicitat que tampoc em passa inadvertit: saber que aviat podrem llegir una nova novel·la d'Imma Monsó. Es titula *L'aniversari*, la publicarà Columna i hi veiem dues escenes que avancen en paral·lel: una parella en crisi dins d'un cotxe i dues criatures que juguen al bosc. L'escriptora s'ha atrevit amb un thriller al voltant de la perversitat humana, però confio que el llibre que ja ensalivo també tindrà aquell punt d'humor que tant m'atreu de la seva prosa. “M'hauria agradat ser la Patricia Highsmith”, em confessa l'Imma. Ho diu amb la mateixa naturalitat amb què fa un minut ha deixat anar: “Jo viuria dins d'un cotxe”.

El cotxe de *L'aniversari* avança per una carretera de muntanya. La parella circula en silenci: fa tres setmanes que no s'adrecen la paraula. Sempre és millor callar que dir segons què. Francesco Piccolo guarda a la pila dels records infeliços aquell dia que una dona li va etzibar: “Em puc imaginar vivint sense tu; tu no et pots imaginar vivint sense mi”. ♦♦